

COMMANDERIJ MOLENBERG

ontdekken. beleven. genieten.

WELKOM

Degustatieavond Supertuscans

18 december 2025

Anne De Kerpel

Wat?

- Geen officiële benaming – jaren '80 (Decanter, Parker)
- Niet officiële term voor rode wijnen uit Toscane die niet volgens de traditionele (destijds verouderde) DOC-regels werden gemaakt
- Gebruik van “verboden” internationale druiven (CS, CF, merlot...) in DOC en DOCG appellaties
- Gebruik van 100% sangiovese (destijds verboden in Chianti)
- Opvoeding in barriques in plaats van grote Slavonische foeders
- *Vino da tavola*

Waarom?

Jaren '60 en '70 in Chianti: Ricasoli-formule - verplicht toevoegen van witte druiven (trebbiano/malvasia) aan rode Chianti

Resultaat: dunne, zure, schrale wijnen die niet goed konden ouderen

Fiasco !

Jonge wijnmakers wilden concurreren met Bordeaux en Napa Valley

Waar?

De pionier

- Marchese Mario Incisa della Rochetta
- Bordeaux lover
- 1944 enkele stokken CS, CF
- 1ste wijn in 1968
- Sassicaia
- Versloeg Bordeaux in blind
- *Vino per la famiglia*

De gamechanger

- Marchese Piero Antinori
- Giacomo Tachis (prof. Peynaud)
- 1974: Tignanello
- Sangiovese zonder witte druiven, gerijpt in barriques
- Later cabernet toegevoegd

Bolgheri en de wet

- Vino da tavola (verwarrend voor consument, beschamend voor overheid)
- 1983: DOC Bolgheri – enkel wit en rosé
- 1992: opwaardering rood tot IGT
- 1994: Bolgheri rosso DOC
- 1994: DOC Bolgheri Sassicaia (cru monopole – enige in Italië)

Bolgheri bianco DOC

Costa di Giulia 2024

- Michele Satta
- Castagneto Carducci (Livorno)
- 60 % vermentino (inox)
- 40 % SB (beton)
- 6 md op lies

Rassen

- Sangiovese: de autochtone - zure kers, viooltjes, zuren, tannine
- Cabernet sauvignon: ruggengraat – donker, potlood, zuren, tannine
- Merlot: het “vlees” – toegankelijkheid
- Cabernet franc: aroma, finesse, elegantie
- Petit verdot en syrah: peper en zout
- ...

DOP Bolgheri

- Bolgheri bianco – blend (vermentino, SB, trebbiano toscano)
- Bolgheri vermentino – 85 % regel
- Bolgheri suavignon
- Bolgheri rosso (superiore)
- Bolgheri rosato

Bolgheri rosso DOC

Bolgheri rosso 2023

- Michele Satta
- 30 % sangiovese
- 30 % CS
- 20 % merlot
- 10 % syrah
- 10 % teroldego
- Inox en beton
- Beton en barriques (2 en 3 jaar)

Het duel

Varv`ara rosso 2023

- Castello di Bolgheri
- 60 % CS
- 23 % merlot
- 12 % CF
- 5 % PV
- 12 md in grote *botti*

Loudenne – Le Ch`ateau 2017

- Medoc
- 53 % CS
- 45 % merlot
- 2 % CF
- barriques

Viale dei cipressi versus de Gironde

De grote namen

- Naast Sassicaia en Tignanello
- Solaia Toscana IGT– “broertje” van Tignanello (meer cabernet)
- Ornellaia Bolgheri superiore DOC – Bordeaux blend
- Masseto Toscana IGP– de Petrus van Italië (100 % merlot)
- Le Pergole Torte Rosso di Toscare (100 % sangiovese)

De allergrootste?

- Tenuta San Guido - Maremma
- 2500 ha
- 120 ha wijngaard
- 60 ha olijfbomen (landschap en bescherming bodem)
- 80 ha moerasland
- 440 ha bos
- Biodiversiteit en ...paarden

Nummer 3 en nummer 2

Le Difese – 2021

- 60 % CS, 40 % sangiovese
- 13 md Franse en Amerikaanse barriques + 3 md fles
- Eerste in 2002

Guidalberto – 2019

- 60 % CS, 40 % merlot
- Opvoeding Amerikaanse eik

Nummer 1

Bolgheri Sassicaia DOP 2017

- 88 % CS, 12 % CF
- 20 tot 25 md in barriques
- Stenige (*sasso*) kalkrijke mergel
- 1972: eerste op markt (jaargang 1964)

